

వజ్రవార్త...

“బాబూ!” అని పిలుస్తున్న ఆమెమాట వినిపించా కోకుండా.

ట్యూబుల్స్ కాలి మునుగులో కడులు త్రాగింది మార్కెట్టు.

నిగరెట్టు కాలిమూ నిలబడ్డ రాజభృష్టి పూలమ్మతున్న పూబోడిమీదికి మళ్ళింది. అందమైనది కాకపోయినా అనాకారి మాత్రం కాదనుకొన్నాడు. రోడ్డుకు అటు ఆమె, ఇటు తాను. ఎంతో దూరంగా ఉన్నా ఆమె కళ్ళు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. అమాయికతను పొందువరుచుకొని చలిస్తున్నాయి. ముదురు వసువురంగు నేతవీరమీద ఎర్రని జాకెట్ వేసుకొంది. కంటికి నాజాకుగా కాటక తీర్చింది. తల నున్నగా దుప్పి ముడిచుట్టి, ముడిమీద నుండి ఎడమభుజం మీదకు వ్రేలాడేలా మల్లెమాల అంకరించుకొన్నది. రెండు కళ్ళ మధ్య ప్రారంభమైన వాసిక నన్నగా ప్రాకుతూ వచ్చి వివర ఆకాశాన్ని ధిక్కరిస్తున్నట్లు నిలిచింది.

ఆమెచేతిలో మల్లెమొగ్గలు రకరకాలుగా వంగుతూ నరిస్తూ కిందికి జారుతున్న మాలలో చిక్కగా ఇమిడిపోతున్నాయి. ఆమె దృష్టి అంతా మాంమీదనే ఉన్నది. ‘ఆ చేతిలోని మల్లెలు బహు అద్భుతం చేసుకొని ఉండాలి. ఆ నాజాకు చేతుల్లో తానుకూడా ఓ మల్లెగా అల్లుకుపోతే, ఎంత పోయిగా ఉంటుంది.’ తనువు పులకరించిందతనికి.

ఉచ్చాసనిశ్చాసాలకు రయబద్ధంగా ఊగుతున్న ఆమె సౌందర్యం అతని మనస్సులో తుపాను రేపింది. బిగువైన అనయవ సౌందర్యవలోకనంతో క్షణకాలం ఉన్నతుడైపోయాడు రాజా. రకరకాల వాళ్ళ దాటిపోతున్నారమెను. కొందరు ఆకలితో, కొందరు ఈర్ష్యతో వరికిస్తున్నారు. ఎవరెలా చూస్తున్నా ఆమె నిర్వికారంగా కూచోవడం రాజాకు ఏదో తెలియని వంతున్నీ కలిగింది.

అనుకోకుండానే అతని సాదర్యం ఆమె దగ్గరికి వడిపించింది. తడేకంగా ఆమెనే చూస్తూ నిలిచి పోయాడు. ఎంతసేపటికీ మాటా, పలుకు లేకుండా నిలిచిన ఆ విగ్రహాన్ని ఆశ్చర్యంగా పరికించింది ఆ అంగన. కళ్ళు బలబల లాడించి “ఏం కావాలి?” పప్త స్వరాలు శ్రుతి చేసుకొని మ్రోగినట్లు నిపించింది రాజాకు. అతని మాపుం తీక్షణత్వానికి తట్టుకోలేని ఆమె నేత్రాలు చేతిలో అప్పటివరకు ఒయ్యారం ఒలకబోసిన మాలవైపు ఆయోమయంగా చూసేయి. వరిస్థితి ఇచ్చికి వచ్చిన రాజా ఉలిక్కిపడి, “ఆ... ఆ మాల ఎంత?” కంగారుగా ఆమె చేతిలో మాలను చూపిస్తూ అడిగేడు.

అతని కంగారుకి చిన్నగా నవ్వుకొన్నదామె. విలిపిగా చూస్తూ, “ఈ మాల అల్లడం ఇంకా పూర్తికాలేదండీ.” ఈ సారి నిజంగా కంగారుపడి పోయాడు. ఏం చెప్పాలో తోవలేదతనికి. ఎవరెలా తన్ను చూస్తున్నారేమోనని పరికించేడు. వక్కనున్న

ఈ నవనాగరక లోకంలో గృహిణికి ఉండవలసిన లక్షణాలు యివి అని వి యువకుడూ చెప్పలేడు. పైపై మెరుగులతో మోసపోయి జీవితాంతం నైరాశ్యంలో మునగడం కన్న. ఇల్లు, సంసారం తీర్చి దిద్దుకోగల యువతని ఎన్నికచేసే బాధ్యత, పెద్దవారికే వదిలివేస్తే .... ఇల్లు స్వర్గం మాటెలా ఉన్నా, నరకం మాత్రం కాదు !

మరో పూబోడి తన్నే చూస్తూండడంతో గతుక్కు మన్నాడు. అనమానించబడ్డట్టుగా అనిపించింది. ఆ వస్తున్న కంగారులో, తన్నుతామా తిట్టుకొన్నాడు. రాజా చూడగానే మూలి ముప్పుయిమూడు వంకర్లు తిప్పి దృష్టి మరల్చుకొంది.

“పోనీ, ఆ అల్లినమాల ఎంతో చెప్పు” అని అడిగేడు నిటారుగా నిలబడ్డానికి ప్రయత్నిస్తూ కిందఉన్న మాలతీసి “మీకు నచ్చినంత ఇవ్వం”డని ముఖావంగా అందించింది. రాజా వీరుకారిపోయాడు. మందస్మిత వదనగా చూడాలనీ, అలవోకగా పువ్వు లంది స్తుంటే అందుకోవాలనీ అతని ఆశ. కానీ అలా జరగలేదు. ఎంతసేపటికీ అందుకోని అతణ్ణి ప్రశ్నార్థకంగా చూసిందామె.

“ధర చెప్పక నచ్చినంత ఇవ్వమంటే? . . నే నెప్పుడూ పూలు కొనలేదు.”

“మీకు తోచినంత ఇవ్వండి” అంటూ మాల మడిచి చేతికిచ్చింది.

“నాకు నచ్చినంతంటే అయిదు పై నలిసాను, సరిపోతుందా?” కొంటెగా ప్రశ్నించాడు.

“నమంజనమని మీరనుకోంటే అంతే తీసుకోంటాను.” చాలా వెమ్మడిగా నమాధానం చెప్పిందామె. తెలుగు వక్కగా మాట్లాడుతుంటే ఆశ్చర్యపోయాడతను. ఉరుదు మిలితమైన రాజధానిభాష వివధానికి అలవాటు వడ్డాడేమో ఆమె నవ్వుమైన ఉచ్చారణ ముచ్చట వేసింది. జేబునుండి రూపాయి కాయితం తీసి ఇచ్చేడు. చిల్లరతీసి ఇవ్వబోతే రాజా వారిస్తూ “అక్కర్లేదు ఉండుకో, నాకు నచ్చినంత ఇస్తున్నాను.” అన్నాడు.

“ఇదేమిటి. రెండణం మాలకు రూపాయి ఎవ్వరేనా యిస్తారా?” ఆశ్చర్యపోయిందామె. నలుగురు చింతగా పరికించడంతో రాజా తలవంతుకొని సాగిపోయేడు.

డి. త్రినాథరావు

‘ఎందుకు కొన్నట్టు మల్లెల్ని? ఎవరి కిచ్చేందుకు?’ బుర్ర గొక్కున్నాడు. ప్రస్తుతం ఒంటరి. ఉద్యోగరీత్యా అంద్రరాజధానిలో మకాం పెట్టేడు. వయస్సులో ఉన్నమనస్సు ఆవేశంతో ఉరకలు వేస్తున్నది. నిలకడన్నదే లేదు. ఒక్కోసారి మరి ఆయోమయంగా చూస్తూంది మనసు. ‘నీకు కావలిసిందేమిటి?’ ప్రశ్నిస్తూంది. ‘అది తెలిస్తే ఈ ఆరాలం ఎదుకని’ అతని జవాబులోడు పీడయి వెంట నడిచే భాగస్వామి అవనరచునిపిస్తూంది. కాని అది చెప్పుకోలేదు ధైర్యంగా. అతని మనసునుండి ఎప్పుడూ పారిపోతుంటాడు. ‘ఇంత పిరికివాడి వేమిట’ని మనసు నిలదీస్తే, ‘చాచా! నేను పిరికివాణ్ణి, నెవ్వరో!’ అతని బుకాయింపు!

వివాహం చేసుకోమని ఉత్తరాలమీద ఉత్తరాలు రాస్తున్నారు అతని తల్లిరండ్రులు. పెళ్లిమాపుల తతంగం జరిపి చేసుకోవడం ఎట్టెట్టుగా అనిపించింది. ప్రేమిని పెళ్లిచేసుకోంటే అదో ఎద్దంపరనీ, ఆ అనందం కలకాలం ఉంటుందనీ తలంపు. అందుకే ఎప్పటికప్పుడు, వాళ్ళు పెళ్లివిషయం ప్రస్తావించినా, మాట్లాడక, మామూలుసంగతులు ప్రాస్తూ తప్పించుకు వస్తున్నాడు.

అలోచిస్తూ గది చేరుకొన్నాడు. వక్క ఇంటి సుశీల వాళ్ళ గుమ్మం దగ్గర నిలబడి ఉంది. తడేకంగా రాజానే చూస్తున్న ఆమె, అతను చూడగానే మొహం తిప్పేసింది. నవ్వు వచ్చింది రాజాకు. అప్పటివరకూ చూస్తూ, తను అటు చూడగానే ఏమీ ఎరగనట్టు ఎటో చూస్తున్నది. రోజూ ఆమె ప్రవరించే తీరే అది.

నన్నగా ఎర్రగా ఉండే సుశీల రాజాకు వసంతపు తొలిసాడు కోయిలకానం విన్వంత పోయిగా గోచరిస్తూ ఉమ్మెన్నకాలేజీలో పి. యు. సి. చదువుతుంది. తండ్రి ఆంధ్రాభ్యాంకులో కాషీయరు. ఇద్దరు తమ్ముళ్ళు. ఇల్లు చాలాశుభ్రంగా ఉంటుంది. గుమ్మాలకు రంగురంగుల బొమ్మలు కుట్టిన కర్డెన్సుంటాయి. రాజాకు వాళ్ళని గురించి తెలిసిన నమాచారం ఇంతవరకే.

వాళ్ళ కాంపౌండులో ఎఱ్ఱగులాబీలు కోకోల్లలుగా పూస్తాయి. ఆ గులాబీల్లో ఒక గులాబీగా నిలబడే సుశీలను ఎంతసేపు చూసినా తనివి తీరదతనికి. గదితలుపు తీయబోతూండగా చేతిలోని మల్లెమాల జ్జిప్టికి వచ్చింది. సుశీల దగ్గరికి విసురుదామనుకొన్నాడు. ‘ఏమైనా లేనిపోని గొడవలు వస్తాయేమో!’ అని జంకాడతను. ఏం చెయ్యాలో మాలును? “సుశీ”. . . ఇంట్లోనుండి పిలుపు వివబద్ధంతో “వస్తున్నా” నంటూ లోపలికి వెళ్లిపోయింది.

‘ఓ ఓ. . . వీళ్ళమ్మ ఏమిటి పానకంలో పుడకలా? యజ్జంలో పీడకలా. . .’ ఇంకా ఏమిటేమిటో తిట్టుకొన్నాడు. ఉమ్మరంటూ లోపలికి చేరుకొన్నాడు. చేతిలో మాలను శ్రీనివాసుని పటం ముందు వడేసి కుర్చీలో కూలబడ్డాడు.

చిరునవ్వుతో సుశీ అతని ఆలోచనల్లో తావు చేసుకొంది. తిలకంలో, మరువిల్లిల్లాంటి కనుబొమ్మ

మధ్య గుండ్రని బొట్టు దిద్దుకొని, దొండపండులాటి ఎర్రని పెదవులతో ఆమె నవ్వుతే చూడముచ్చటగా ఉంటుంది. దానిమ్మగింజల్లా అపలవరస మెరున్నాంటే వదేపదే ఆమెను నవ్వింపాలనిపిస్తుంది. వెళ్లేప్పుడు, వచ్చేప్పుడు గుమ్మంలో నిలబడి చూసే సుశీల, పలకరించబోతే నమాధానం చెప్పుకుండా పారిపోయే ఆ మనస్తత్వం అవగతం కాలేదు. 'ప్రేమిస్తున్నదా? ప్రేమిస్తే ఆలా మారుమూట్లాడక జారిపోవడం ఎందుకు? ఒకవేళ అలాంటి అభిప్రాయాలు లేకపోతే తన రాకపోకల సమయాల్లో కచ్చితంగా ఎందుకు హాజరౌతున్నట్టు?' ఇది అతని యోచనలు.

"తొమ్మిది నలభయ్య" అని వాచీవంక చూసి అనుకోంటూ ఆసీసుతో అడుగు పెట్టేడు రాజు. ఇంకా ఎవరు వచ్చినట్టు కనిపించలేదు. విశ్వబ్జంగా ఉంది. భాసుని ప్రతాపాస్థికి అలిసిన రాజు సానుస్యిచ్ చేసి కుర్చీలో జారగిలబడి కళ్ళు మూసుకున్నాడు. "గుడ్ మార్నింగ్ రాజా ..." స్టైన్ మిస్ లత

కంఠం విని కళ్ళు తెరవక "మార్నింగ్" అన్నాడు. అటెండెన్సురిజిస్ట్రార్ల సంతకం పెట్టి రాజువేపు తిరిగింది. అతను చలనం లేకుండా ఉండటం చూసి "ఈ రోజు రాజువారు ఊహలోకాల్లో విహారిస్తున్నట్టున్నారు." నవ్వుతూ ఆట వట్టించిందామె. కళ్ళు తెరిచి ఆమెను చూసేడు.

తెల్లని ఖటావ్ చీర, అడెరకం బొజ్జ వేసుకొన్నది. రెండు జడలు. దోసగింజ బొట్టు పెట్టుకున్నది. గణపతిశాస్త్రీగారి "విశాలనేత్రాలు" గుర్తుకు వస్తాయి ఆమెకళ్ళు చూడగానే. గుండ్రని మోము, నవ్వుతే సొట్టలువడే బుగ్గలు, మరీ మరీ చూడాలనిపిస్తుంది, ఆ ప్రత్యేకతలో ఆమె మరిచిన శిల్పాలా కనిపిస్తుంది.

"ఏమిటిది? ఈ రోజు శ్రీ శ్రీ రాజుగారు మౌనం వహించి, పరిశీలనలో పడిపోయారు. దెబ్బలు తగలగలవు జాగ్రత్త" గలగల నవ్వేసింది. రాజు ఆమెను కప్పించాడు. "అబ్బే, ఏమీలేదు. ఆడవాళ్ళు అలంకరించుకోవేం దుకు ఎంత అవస్థవడతారా అని ఆలోచిస్తున్నా."

"ఈనాటి మగవాళ్ళకన్నా?" ఎత్తిపొడిపింది లత.

"అంటే. . . ." రెట్టించాడు. "అబ్బే, ఏమీ తెలియని అమాయకులు కదూ? అయితే వినండి. ఈ రోజుల్లో అలంకారం కోసం ఆడవాళ్ళకన్నా మగవాళ్ళే ఎక్కువ అవస్థ పడుతున్నారు. అనలు ఆడవాళ్ళకు ఎంతసేపయినా అలంకరించుకొనే హక్కున్నదంటారు. కానీ మగవాళ్ళు గంటలకొద్దీ అద్దం ముందు నిలబడి ఆడదానిలా. . ."

"ఆ ఆ ఆ. . . ఆగండాగండి. ఆడవాళ్ళు మగవాళ్ళు సమానమేనని సమాన హక్కులు కావాలని వాదించే సబలలేనా ఈ విషయంలో ఆడమగా అంటూ లేదా తీసుకువస్తున్నది?" లతకు నవ్వు వచ్చింది. రాజు నవ్వేశాడు.

"నాతో వాదించేకన్నా మీ కాబోయే శ్రీమతికి తెలియజెప్పండి." "ఏమిటి? చెప్పడమే. అందులోను శ్రీమతికి.

సైకిల్ అనుపత్రి....

—యస్. పాల్

'శంకర్' కార్టాన్ను గుర్తున్న వాడెవడూ అంత చరిచి వెళ్లిపోయింది, నిర్వాంతపోయేడు క్షణకాలం దైర్యం చెయ్యడనే నా నమ్మకం" అమె చూపుతున్న చువ్వు ఎలా అర్థం చేసుకోవాలో పెద్దగా నవ్వేసింది. అత. ఆసీనరు రాజతో ఆ తోవలేదు, వయస్సు వేడిలోని రాజకు. సంభాషణ అక్కడిలో ఆగిపోయింది.

అంబేద్కర్ క్యాఫీకి తేవబోయిన రాజు దగ్గరికి అత పైపుచేసిన డ్రాఫ్టు తీసుకువచ్చి 'కంపేర్' వేద్దామని కూచుంది.

అసీనులో చేరింది మొదలు రాజుదగ్గరే కూర్చుని అన్నీ తెలుసుకుంది. అందుకే అతని దగ్గర బాగా చువ్వు. మరెవ్వరి వద్దకు వెళ్లడు. దీనితో ఆసీనులో గుసగుసలు ప్రారంభమయినా ఎవ్వడూ. కానీ ఇద్దరూ పట్టించుకోలేదు. రాజే కాస్త భయపడతాడు. కానీ అత ఇవేమీ పట్టించుకోలేదు. చిరాకులో విసుక్కున్నాడంటే రెండు అక్షింతలు నెత్తిన వేసి మరీ చక్కా పోతుంది. రెండు రోజుల పాటు సత్యాగ్రహం పొగిస్తుంది. మళ్ళీ బ్రతిమాలించుకోనిగాని మాట్లాడడు. మెల్లగా పాసునయంగా అన్నాడు.

"నేను క్యాఫీ వెళ్లొచ్చుడే నీవూ రావాలి." "తాగవ్వు తెద్దా వెడవకాఫీ. ఐ. టి. వో. అర్జంటుగా తీసుకు రమ్మన్నారూ, ప్లీజ్." "ప్లీజ్ కాదు. నా మొహం. చెదితే ఏని వాచు." చిన్నగా కేకలేశాడు.

"రాజా నా బాబుగదూ. కోప్పడకు." తప్పలేదతనికి. అమె చదువుతాంటే చూసి తప్పులు దిద్ది ఇచ్చేడు. కాయతాలు చేతపుచ్చుకొని "థాంక్యు రాజా" అంటూ చిలిపిగా నవ్వునా భుజంమీద మెల్లగా

అడివారం మధ్యాహ్నం. రేడియో ఆన్ చేసి కుర్చీలో వదిలిబిడ్డడు రాజు. హైదరాబాద్ స్టేషన్ నుండి వాటికేడ్ వస్తున్నది. మగగొంతు చాలా నిరాశానిప్పుహలతో పలుకుతున్నది.

"..... జీవితంలో తిరగలేని వోటులన్నీ తిరిగాను. అలిసిపోయాను సరూ. మంచేద్, చెడేద్ తోయిని అయోమయంలో తిరిగాను. నిన్ను కాదని ఎండమావుల్ని చూస్తూ చల్లని నీరు దొరుకుతుందని ఒక తావునుండి మరోవేపుకు పరుగురెత్తాను. మిగిలింది అలసట తప్ప, మరేమీ దొరకలేదు. నన్ను నీ ఒడిని చేర్చి నా జీవితానికి సేదనిస్తా?..." జీర్ణబోయింది.

"నా మనస్సులో నిండింది నీ రూపమే బావా! నిన్ను నేను కాదనగలనా?..." అప్యాయంగా ఆదరించింది అడగొంతు. "ఎంత చల్లని మాటవి..." "చట్" అంటూ అబ్బే చేశాడు రేడియో. ఏదో బాధగా మూలిగింది పూర్ణయం. తెలియని అవేదన ఆనరించింది. 'ఓంటరి జీవితం ఎంత భయంకరంగా ఉంటుంది' లోలోన గొణుక్కున్నాడు.

"దూరపుకొండలు సునువ"ని తానుకూడా భ్రమిస్తున్నాడా? చ చ... అది నాటిక, తనది

జీవితం. తన జీవితభాగస్వామిని స్వయంగా ఎంచుకోవాలి. నచ్చనిదే చేసుకోడు.

నచ్చడమంటే, ఏ విధంగా ఉంటే నచ్చుతుంది? కాబోయే అర్థాంగి అందంగా ఉంటే చాలా? ఇద్దరి మూట ఒక్కటిగా జరిగితే స్వర్ణసుఖమే. కానీ ప్రతి మూటకు ఎదురు చెప్పే తన దోరణి తనదిగా ప్రవర్తిస్తే జీవితాంతం అకాంతే ఏ కుంది. అంతఃసౌందర్యం ఎలా తెలుస్తుంది?

అమాయికంగా చూసే పూబోడి సీత చిరునవ్వులు చిందిస్తూ అతని ముందు కదిలింది. కావాలని ఆమెను వదలడే చూసేడు. ఆమె అమాయికత్వం, నిండుతనం అకర్షించాయి తనను. ఆమెను పక్కన ఉపాంతుకొంటే ఏమిటో బెరుకుగా లోచింది. 'అయితే ఆమెలాఉండే ముగ్ధ కావాలా? ...' 'ఏమో'. మనస్సు మొద్దు బారింది.

నన్నుగా నాజాతుగా గులాబీలో గులాబీగా వర్తించే సుఖిల. ఆమె బాహ్యసౌందర్యాన్ని చూడగలుగుతున్నాడు కానీ ఆమె మనసు... ఆసీనునుండి ఇంటికి రాగానే మధురంగా తన్ను లాలించగలదా? సుఖదుఃఖాలు సమంగా వంచుకోగలదా. ఆమె తనకేమీ పట్టనట్టు ప్రవర్తిస్తే సహించలేడు మరి?...

చిలిపిగా కవ్విస్తూ చెంపకు చారెడిసి కమ్ములున్న లత. శేటెన్ను ఫాషన్సులో నాగరిక ప్రవచానికి చిహ్నంగా అలంకరించుకొంటూ... తన గృహాన్ని నందనవనంగా తీర్చగలదా? తన అర్థాంగి ఉద్యోగం చెయ్యడం సుతరమూ ఇష్టం లేదు. వర్తంట్ అంగీకరిస్తుందా? లేక "ఇంత వంకుచితమా మీ పూర్వయం?" అని హేళన చేస్తూ ఎదురు చెబుతుందా?

ఎవరు చెబుతారు తన సందేహాలకు సమాధానాలు? భాగ్యనగరంలో నిత్యం చూస్తున్న 'రంగులప్రపంచం' కృత్రిమమైనదని తెలుసు. పెడవులకు లిస్టిక్ పూసి, ఇఖరంలా జుట్టును నడినెత్తిన ముడివేసి, కంటినుండి వెపులవరకు కాటుక పూసి, హైహీల్సు వేసి నడవలేక జారుతూ, కదిలిపోయేపాళ్ళను చూస్తూనే ఉన్నాడు. శరీరంలో నగభాగం నన్నుగా వదిలివేస్తున్న అలనా మణులు చీరలు జారిపోతున్నట్టు అంగా, లోపలకు దోపి కడులులున్న శృంగార ప్రపంచం!... ఎంత అసహం!

అన్నన్ని చూసిన కొత్తలో ఆళ్ళరంగానూ, తరవాళ్ అన్నోదంగానూ, చివరికి అసహ్యన్ని రేపాయి అతనిలో. మరి తన నమస్సుకు జవాబు? విసుగ్గా లేచి సిగరెట్టు తీసి అంటించాడు.

చీచీ. తాను నిశ్చయించుకోలేడు. యోవనోద్రేకంలో తన్నుడుమీ వేస్తే, జీవితాంతం కృశించిపోవాలి. చేతులు కాలిన వెనక చింతించి లాభం లేదు. తెలియని అవేదన అలుముకుంది. వెళ్ళలో కణతలు నొక్కుకున్నాడు.

తన వశం కాదు. మంచీచెదూ నిర్ణయించుకోలేడు. అనుభవం నాస్తి. జీవితనమరంలో. అడుగుపెట్టి అనుభవించినవారిని హాసరాజనలేడు.

'ఎందుకు నచ్చిన ఆరాలం? ఈ విషయం మీ అమ్మకే వదిలేయ్. గృహాన్ని తీర్చిదిద్దగల కోడల్ని ఎన్నుకొంటుంది' అంది అతని అంతరాల్య. 'నిజమే. రేపే వ్రాస్తాను!' అనుకొంటూ కుర్చీనుండి పైకి లేవేడు, హాయిగా గాలి పీలుస్తూ. ★